

SLOVO BOŽÍ PROTŘÍBENÉ

(Krnov, 21.7.2024)

I.čtení: Žalm 12

II.čtení: evangelium podle Matouše 4,4

Mám moc rád biblické Žalmy (stejně jako mnoho jiných křesťanů). Určitě je to trochu proto, že jsou to vlastně písničky a já rád zpívám, takže je mi to blízké. Ale navíc mi ty texty připadají velmi aktuální.

Například úvod Žalmu 12 by mohl být napsán třeba včera. Připomíná mi to mnohá postesknutí, která slyším při rozhovorech s lidmi. A to zdaleka nejen křesťany. Vzpomínám třeba na nedávný rozhovor s jedním člověkem, který se nijak nehlásí ke křesťanské víře, ale docela silnými slovy vyjadřoval své rozpaky a zklamání z mnoha nešvarů dnešní doby.

„Hospodine, pomoz, se zbožným je konec, berou za své věrní mezi lidmi. Jeden druhého svou řečí šálí, mluví úlisnými rty a obojakým srdcem...“

Zdá se, že autor biblické písně už před pomalu třemi tisíci lety viděl přesně situaci v naší post-moderní společnosti.

Stýskáme si nad její zkažeností. A nebývá to postesknutí člověka zlého nebo hloupého. Naopak, podobná slova uslyšíme nejspíš právě od lidí velmi schopných, slušných a mravně příkladných.

Je to nářikání nad slovy, která jsou obrána o obsah, o význam. Je to náрек nad společností, která ztratila Pravdu, která se nemá o co opřít – protože slova a myšlenky, na kterých chce stát, se kroutí jako hadi. Je to náрек nad tím, že slova sice stále mají velikou moc, ale přitom ztrácejí přímou a poctivost.

Slova mají obrovskou moc, to si v dnešní době uvědomují mnozí. Je na tom založená reklama, píšou se návody, jak formulovat své myšlenky, aby byly pro lidi „sexy“. Jak umně dokážou mezi slovy kličkovat populističtí politikové. Dokonce i válka se dnes vede nejen na frontě bojové, ale i na té informační. Kolik škod páchají dezinformace a manipulace, jak překvapivě lehce se dá ovlivnit veřejné mínění, jak těžko se rozpoznává, která informace je pravdivá!

Slova jsou silnější než zbraně. Rozkazy k útoku zbraněmi se dávají slovy. Konflikty bývají rozdmýchávány slovy. A nejhorší je, když jsou nenávistná slova protkána zbožnou rétorikou.

Slova dokážou lidi zdeptat, zničit, poškodit. Pamatuju si na chlapa jak hora, silného, zdravého, docela úspěšného, který skákal z vlaku, protože do něj manželka neustále hustila, že je budižkničemu. Čekárny psychologů by mohly vyprávět příběhy lidí, které slova přivedla až ke zhroucení.

„Šálí, mluví úlisnými rty... jazyk převahu nám zaručuje...“

Kdyby ovšem náš Žalm měl jen první polovinu, jenom by zvětšoval naše deprese. Zdálo by se, že nic nestojí za nic a končí to jen bezmocným voláním do prázdna: „Kéž Hospodin vymytí úlisné rty!“

Jenže ten starověký písničkář, který Žalm složil, poznal trochu víc a chtěl do našich zármutků vnést aspoň trochu světla.

Žalm vlastně stojí na kontrastu:

Nejprve proti sobě stojí dvojí řeč lidská:

Obojaká a úlisná mluva svévolníků, lhářů a podvodníků, která na druhé straně působí sténání ubožáků.

Pýcha, zpupnost, násilnictví, agresivita, podvádění, křivé svědectví (vidíte, hřích slovem máme dokonce už v Desateru!) – to vše přináší utrpení druhým lidem. To vše způsobuje neštěstí, smutek, zklamání, nedůvěru...

Svévolníci, zastoupení v žalmu exkluzivně lháři a úlisníky, si pěstují svůj úspěch na úkor druhých, staví na jejich ztrátách a prohrách...

Tohle všechno známe až moc dobře. Takhle bychom mohli naříkat ještě dlouho.

Ale Žalm, jak už jsem zmínil, přináší nejen stesk nad zoufalou situací, ale také řešení. Obrací se k Bohu ne bezzubě, jeho modlitba není voláním do prázdna. Naopak Žalmista je jistý, že Bůh slyší a že přichází na pomoc.

Připomíná mi to scénu ze začátku knihy Exodus: Izraelci úpěli ve svém zotročení, a Bůh „vyslyšel jejich sténání, rozpomněl se na svou smlouvu s jejich praotci, pohleděl na syny Izraele a přiznal se k nim!“

S tímtež počítá právě náš Žalm. Pán Bůh v něm slibuje, že nepřeslechne sténání ubožáků, že jim přijde (a přichází) na pomoc.

Bůh není vzdálený, netečný, lhostejný.

Bůh je člověku blízko, Bohu na lidech záleží, Bůh nás má rád a nenechává nás ve štychu. Pokud je nám zle, můžeme se k Němu obracet s jistotou, že nás neodmítne a že v každé bolesti stojí při nás.

Ten starověký zpěvák to potvrzuje ještě i výpovědí o kvalitě Božích slibů:

„Co vysloví Hospodin, jsou slova ryzí...“

Ryzost je termín, spojený s tavením vzácných kovů. Taví se proto, aby se zbavily všelijakých příměsí. Tavením se očišťují.

Slovo Boží je jako stříbro, sedmkrát přetavené – tedy vyčištěné k úplné dokonalosti.

Boží Slovo je opak lidských úlisností a obojakých srdcí.

Boží Slovo je jednoznačné přiznání Boží k malým, slabým, odstrkovaným a odmítnutým.

Možná, že se někdy cítíte právě tak – bezvýznamní a zapomenutí. V přečteném Žalmu můžete najít povzbuzení: Bohu na vás záleží. Potvrdil to pevným a jasným Slovem, o které se můžeme opřít.

„Pro útlak ponížených a pro sténání ubožáků teď povstanu, praví Hospodin. Daruji spásu tomu, proti němuž svévolník sptí.“

O tohle Slovo můžeme opřít svůj duchovní život stejně jako svůj tělesný život opíráme o potravu – jak řekl Ježíš v diskuzi s nejhorším lidským nepřitelem a odpůrcem všeho dobrého – Satanem. Ten v příběhu z evangelia o pokušení na poušti předvedl skvostnou ukázkou úlisných slov a manipulace s informacemi.

Ježíš ostře odmítl jeho šmodrchání slov a překrucování skutečností a radši se spolehl na Slovo Boží, které je čisté a přímé – jako přetavené stříbro. „Nejen chlebem bude člověk živ, ale každým Slovem, které vychází z Božích úst.“

Hospodin nás ujišťuje o své lásce a věrnosti slovy ryzími a čistými. Nebojme se o ně opřít a stavět na té skále, kterou máme v Pánu Ježíši Kristu.

Hospodine, Bože náš, voláme o pomoc

Ve chvílích, kdy nedokážeme rozeznat pravdu od lži,

Ve chvílích, kdy lidé jsou manipulováni ke zlému,

Ve chvílích, kdy jedni druhé trápí slovem i skutkem.

A děkujeme Ti za slib, že nám přicházíš na pomoc,

Za ujištění, že nezůstaneš netečný k utrpení,

Za Tvé Slovo, které přináší světlo do našich životů.

AMEN